

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра годівлі тварин та технології кормів ім. П.Д. Пшеничного

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету ветеринарної
медицини

“ ” _____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри годівлі
тварин та технології кормів ім. П.Д. Пшеничного
Протокол №12 від «15» травня 2024 р.

 Михайло СИЧОВ

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант освітньої програми
д.вет.н., завідувач кафедри
внутрішніх хвороб тварин
Наталія ГРУШАНСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

ГОДІВЛЯ ТВАРИН (скорочений термін навчання)

Галузь знань	21 «Ветеринарна медицина»
Спеціальність:	211 – Ветеринарна медицина
Освітня програма:	«Ветеринарна медицина»
Факультет:	Ветеринарної медицини
Розробник:	Баланчук Іван Миколайович доцент кафедри годівлі тварин та технології кормів ім. П.Д. Пшеничного

Київ – 2024 р.

Вступ

Метою навчальної практики є закріплення, розширення і поглиблення теоретичних знань, формування у студентів системи навичок з годівлі тварин, планування та складання річних потреб в кормах та кормових добавках.

Основними завданнями проходження навчальної практики з дисципліни полягають у наданні майбутнім спеціалістам знань організації науково обґрунтованої годівлі; технології заготівлі кормів; користування автоматизованими системами розробки раціонів та планування річної потреби в кормах та кормових засобах; ознайомлення студентів з передовими системами що використовуються в годівлі тварин.

Під час опанування навчальної практики з дисципліни «Годівля тварин» здобувачі **набувають компетентностей:**

Інтегральна компетентність (ІК) Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час професійної діяльності

Програмні результати навчання

3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.
17. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.
19. Здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

Бази навчальної практики

Навчальна практика з дисципліни «Годівля тварин» ОС «Магістр» для студентів спеціальності «Ветеринарна медицина» проводиться в НУБІП України на кафедрі годівлі тварин і технології кормів ім. П.Д. Пшеничного факультету тваринництва та водних біоресурсів та навчальних, навчально-науково-виробничих лабораторіях та виставкових павільйонах факультету тваринництва та водних біоресурсів; на базі науково-дослідних господарств..

Організація проведення навчальної практики

Навчальна практика з дисципліни «Годівля тварин» проводиться для студентів факультету ветеринарної медицини 2 курсу в 2 семестрі з метою формування практичних навиків з дисципліни.

Навчальна практика з дисципліни «Годівля тварин» у Національному університеті біоресурсів і природокористування України регламентується наступними положеннями:

- Про організацію освітнього процесу в НУБІП України від 26.04.2023р.
- Положення про підготовку магістрів в НУБІП України від 23.02.2022р.
- Порядок проведення практичної підготовки у навчально-дослідних господарствах НУБІП України від 26.02.2020р.
- Порядок проведення лабораторних та практичних занять у навчальних (навчально-науково-виробничих) лабораторіях НУБІП України від 26.02.2020р.

Згідно з навчальним планом для ОС «Магістр» спеціальності 211 – «Ветеринарна медицина» навчальна практика дисципліни «Годівля тварин» передбачена тривалістю 1 тиждень та в обсязі 30 годин.

Навчально-методичне керівництво практикою здійснює кафедра годівлі тварин та технології кормів ім. П.Д. Пшеничного. На початку практики студенти проходять інструктаж з охорони праці.

Контроль за роботою студентів під час навчальної практики здійснює керівник практики. Студент при проходженні навчальної практики повинен згідно з вимогами програми практики оформити письмовий звіт про

проходження навчальної практики, представивши його на кафедру годівлі тварин та технології кормів ім. П.Д. Пшеничного та своєчасно скласти залік з практики у вигляді захисту звіту, під час якого перевіряються набуті знання та навички.

Зміст практики

Знайомство з технологією заготівлі сіна, сінажу, силосу, їх облік. Використання інформаційних технологій для забезпечення повноцінного живлення тварин. Способи підготовки кормів до згодовування. Техніка годівлі тварин на підприємствах. Контроль повноцінності годівлі.

Таблиця 1

Орієнтовний тематичний план

№ п/п	Тема і зміст занять	Кількість годин		
		Всього	із них	
			аудиторні	самостійна робота
1.	Заготівля, облік і зберігання кормів у господарстві. Планування річної потреби господарства в кормах. Облік запасів грубих і соковитих кормів.	6	6	0
2.	Використання інформаційних технологій для забезпечення повноцінного живлення жуйних тварин.	6	6	0
3.	Використання інформаційних технологій для забезпечення повноцінного живлення моногастричних тварин.	6	6	0
4.	Технологія підготовки кормів до згодовування. Види обладнання для годівлі і напування тварин та його використання.	6	6	0
5.	Режим і техніка годівлі тварин, методи контролю повноцінності годівлі, вивчення документації з обліку кормів на фермі. Захист звітів.	6	6	0
Всього		30		

Індивідуальні завдання

Відповідно до умов індивідуального завдання виконати розрахункову роботу з годівлі тварин. Відповідно до умов завдання розробити за допомогою спеціалізованих комп'ютерних програм раціон, або рецепт комбікорму і розрахувати на його основі річну потребу в кормах та кормових добавках для господарства.

Методичні рекомендації

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2690>);
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- програма навчальної практики навчальної дисципліни.

Таблиця 2

Орієнтовний тематичний план екскурсій (виїзних занять)

Назва теми	База проведення занять	Кількість годин
Заготівля, облік і зберігання кормів у господарстві. Планування річної потреби господарства в кормах. Облік запасів грубих і соковитих кормів.	НДГ, лабораторія кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві	6
Технологія підготовки кормів до згодовування. Види обладнання для годівлі і напування тварин та його використання.	База технологічних кафедр факультету	6
Режим і техніка годівлі тварин, методи контролю повноцінності годівлі, вивчення документації з обліку кормів на фермі.	НДГ, база технологічних кафедр факультету	6

Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення практики студентів

- комп'ютерні програми для розрахунку раціонів (Корм оптима, Тауріnum);
- вимірювальне обладнання (мірні стрічки, рулетки, ваги);

- обладнання для подрібнення та змішування кормів;
- комплекти сит (пенсинвалькі, лабораторні);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми та інша література.

Вимоги до написання звіту

Основними вимогами до роботи є:

- структурно-логічна послідовність викладення матеріалів роботи за розділами;
- відповідність змісту роботи її темі;
- чіткість формулювань і доступність їх для сприйняття;
- переконливість аргументації та обґрунтованість висновків.

Робота складається з розділів, підрозділів та пунктів. Кожний розділ повинен починатись з нової сторінки. В кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням наведених результатів. Це дає змогу відокремити загальні висновки від другорядних подробиць. Обсяг роботи орієнтовно повинен складати 10 – 15- сторінок друкованого тексту. Але бажання автора до збільшення обсягу роботи з метою детального викладу окремих питань не обмежується.

Форми та методи контролю

Загальна оцінка підсумків роботи студента має сумарне оцінювання:

- якості виконаної роботи під час практики;
- якості наповнення та оформлення щоденника і звіту про практику;
- відвідування практики;
- якості захисту звіту про практику (обґрунтованість, логічність, чіткість, переконливість у доповіді та відповідях на запитання).

Проходження студентами навчальної практики оцінюється за 100-бальною шкалою (зараховано або не зараховано) і враховує наступні блоки:

Вид роботи	Оформлення матеріалів практики	Зміст матеріалів практики	Захист практики	Всього
Сума балів	20	50	30 балів	100 балів

Кожен блок оцінюється окремо та сумується для виведення підсумкової оцінки. Студент, який не виконав програму практики, неякісно оформив звіт або несвоєчасно його представив, не додержувався вимог практики й отримав негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку під час захисту звіту, вважається таким, який не виконав навчального плану.

Оцінювання знань студента за результатами проходження навчальної практики відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 22.12.2023 р.).

Таблиця 3.

Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

1. Годівля сільськогосподарських тварин/ І.І. Ібатуллін, Д.О. Мельничук, Г.О. Богданов та ін. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 612 с.

2. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин: навчальний посібник / І.І.Ібатуллін, Ю.Ф.Мельник, В.В.Отченашко та ін. – Житомир: ПП «Рута», 2015. – 432 с.

3. Дурст Л., Віттман М. Годівля сільськогосподарських тварин: Навч. посібник. Пер. з нім. / За ред. І.І. Ібатулліна та Г. Штръобеля. – К.: Фенікс, 2006. – 384 с.

4. Зошит для лабораторних робіт з дисципліни «Годівля тварин». Напрям підготовки «Ветеринарна медицина».

5. Електронний навчальний курс:
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2690>

Додаткова література

1. Внутрішні хвороби тварин /В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, В.В. Влізло та ін.; За ред. В.І. Шевченка. - Біла Церква, 2001. - 4.1-2.
2. Корми: оцінка, використання, продукція тваринництва, екологія: Посібн./Кулик М.Ф., Кравців Р.Й., Обертюх Ю.В. та ін. - Вінниця: Тезис, 2003.- 334 с.
3. Теорія і практика нормованої годівлі великої рогатої худоби: [Монографія] за ред. В.М.Кандиби, І.І.Ібатулліна, В.І.Костенко. – Житомир: ПП «Рута», 2012. – 860 с.